

Українська мова для дошкільнят у Білостоці

Уже 10-й рік при Самоврядному інтеграційному садочку № 26 у Білостоці діє міжсадочковий пункт навчання української мови. Цього року пополудні раз у тиждень на заняття рідної мови приїжджає десятеро дітей віком від двох з половиною до семи років.

Перші спроби організувати заняття української мови для малюків у Білостоці з'явилися десять років тому в середовищі українських діячів з Білостоцького відділу Союзу українців Підляшшя, які були водночас батьками малих дітей. Звичайно, всім хотілося організувати такі заняття, як у Садочку № 9 «Лісова поляна» в Більську Підляському, де понад сотня дошкільнят, котрі не лише вивчають мову, але й мають регулярні щотижневі зустрічі з народними творцями. Виявилось однак, що в Білостоці, перш за все, дуже складно згуртувати дітей в одному садочку. Тому єдиною формою міг статися міжсадочковий пункт, у якому вчилися б діти з цілого міста.

У 2013 році вдалося зібрати групу дітей дошкільного віку. В організації занять допомогла Беата Юззович, директорка Самоврядного інтеграційного садочка № 26 у Білостоці, який вважається одним із кращих у місті. Просто запропонувала вона свій садочок як місце, до якого пополудні будуть приїжджати діти з цілого Білостока та його сільських передмість.

З того часу в садочку № 26, який майже в центрі міста, відбуваються уроки для всіх бажаючих малюків, при чому нема якихось вікових обмежень. На заняття батьки привозять дітей, яким щойно два роки. Найстаріші – це учні першого та навіть другого класу початкової школи.

- У такій групі є трошки складно – каже Олександра Іванюк, вчителька української мови. – Відомо, що як діти є в такому самому віці, то простіше скласти і повести урок. Однак у нас завжди так було і добре, що як менші приходять, то ті старіші ними займаються. Вони вчать опіки і організації, допомагають і це великий плюс. Як підкреслює вчителька, це вже практика – так повести заняття, щоб і дітям було цікаво, і батькам хотілося їхати зі своїми малюками до садочка, часто з дуже віддаленої частини міста.

Христофор Серединський у минулих роках привозив на заняття двох своїх старіших синів. Зараз української мови в міжсадочковій групі вчиться трійка його молодших дітей:

- Наймолодшому сину три літка, а дівчинка у другому класі початкової школи, але вона ще буде ходити, щоб було легше тому наймолодшому. Дітям добре на тих заняттях. А чом посилаю? Щоб діти пізнали мову, пізнали культуру, довідалися про свята і традиції.

Як підкреслює Христофор, найгірше було під час пандемії, коли складніше було як з самими заняттями, так і з різними виступами.

Зараз до садочка в Білостоці привозять своїх дітей ті батьки, які самі були першим поколінням, що в 1990-2000-х роках вчилася української мови в школах Більська Підляського, Черемхи і Білостока. Бо ж треба підкреслити, що уроки української мови в Підляському воєводстві вдалося зорганізувати щойно в середині 1990-х (у Більську Підляському і Черемсі), та на початку 2000-х (у Білостоці).

Родом з Більська Підляського Катерина Воєвода. Вона не лише вчилася там української мови в Початковій школі № 4, але й співала в Українському ансамблі пісні і танцю

«Ранок». Зараз Катерина живе у Білостоці та другий рік привозить на заняття свого 3,5-річного сина Миколая.

- Тут діти багато співають, у них є час, щоб самим побавитись і грають в різні гри. Син уже на канікулах хотів ходити на українську мову, питає, коли знову піде на заняття.

До садочка № 26 приїжджають майже виключно діти місцевих підляських українців. Буває однак, що на заняття потрапляють діти емігрантів з України. У минулих роках їх майже й не було, в цьому році це помінялося.

Вожена Волошинович родом зі Львова. Вона привозить до садочка свого 4-річного сина.

- Ми приїхали до Польщі раніше, але коли починалася війна, ми були вдома десь чотири місяці. Тому їхали зі всіма разом. Будемо залишатися, але важко щось планувати. Ми українцями, тому знаємо українську мову, але для дітей дошкільного віку не помішає ще раз і ще раз повторювати рідну мову, будучи тут, за кордоном.

Садочок № 26 це не лише місце, в якому діти мають контакт з українською мовою і культурою. Це також місце, в якому інтегруються самі батьки. Вони часто чекають на кінець занять просто у садочку, та буває, що залишаються з дітьми, зокрема тими найменшими, на заняттях. Батьки допомагають, коли є різного роду майстер-класи, готують дітей до виступів під час вечорів колядок, фестивалю «Підляська осінь» та інших.

Навчання у міжсадочковій групі в Білостоці поки що відбувається без більших проблем. Група є стабільною та кожного року на заняття приїжджає переважно кільканадцятьох дітей. Недоліки такої форми організації навчання пов'язані з різним віком малят. Не сприяє їй пізня година та факт, що діти зустрічаються лише раз на тиждень. Зате видно, що вони дуже люблять «паню Олю» та заняття з нею, охоче вчать українських пісень, та коли виступають на українських заходах у Білостоці, завжди дуже добре підготовлені. Видно також, що в навчальний процес задіяні батьки, які не лише привозять дітей, але й допомагають та включаються в різні українські ініціативи в садочку та поза ним.

Звичайно, хотілося б, щоб з року на рік число дітей збільшувалося та щоб після десятих років була вже не одна група, але більше. Хотілося б також, щоб потім усі батьки посиляли своїх малюків до тих шкіл, у яких можна продовжувати навчання української мови – або до «православної», тобто Громадської початкової школи св. Кирила і Методія, або до публічної Початкової школи № 9. На жаль, з тим по-різному буває.